

Minister Zdrowia

Warszawa, 24 listopada 2020

ZPG.651.4.2020.JS

Pan
Grzegorz Błażewicz
Zastępca
Rzecznika Praw Pacjenta

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 12 listopada 2020 r. (znak: RzPP-DZP-WRI.420.12.2020.AW), w sprawie działań w obszarze ochrony zdrowia na rzecz zapewnienia właściwego wsparcia i opieki dla osób w starszym wieku z zaburzeniami psychicznymi, przekazuję poniżej informacje w przedmiotowym zakresie.

Ze względu na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, stanowiący istotne wyzwanie dla systemu ochrony zdrowia w Polsce, jednym z priorytetów Ministerstwa Zdrowia jest zapewnienie pacjentom w wieku starszym właściwego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej dostosowanych do specyficznych potrzeb tej grupy osób, tj. uwzględniających ich złożone potrzeby zdrowotne oraz w jak największym stopniu umożliwiających i wspierających ich dalsze funkcjonowanie w dotychczasowym środowisku rodzinnym i społecznym.

Odnosząc się do kwestii podstaw dla hospitalizacji psychiatrycznej pacjentów w starszym wieku, pragnę podzielić stanowisko wyrażone w przedmiotowym piśmie i podkreślić, że osoby starsze z problemami zdrowia psychicznego nie powinny być kierowane do szpitali psychiatrycznych wyłącznie z przyczyn socjalnych, a każdy pobyt pacjenta w szpitalu musi być uzasadniony jego stanem zdrowia i wskazaniem do objęcia hospitalizacją psychiatryczną.

Mając na uwadze zapewnienie właściwej opieki psychiatrycznej, w tym również pacjentom w starszym wieku, Ministerstwo Zdrowia wdraża aktualnie reformę systemu ochrony zdrowia psychicznego, której celem jest zapewnienie odpowiednio skoordynowanej opieki psychiatrycznej blisko miejsca zamieszkania pacjenta, co jest szczególnie istotne m.in. w przypadku osób starszych wymagających dodatkowej opieki i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na swój wiek, ograniczoną sprawność funkcjonalną lub niepełnosprawność oraz wielochorobowość, wymagającą niejednokrotnie wielospecjalistycznej opieki medycznej.

Jednocześnie, mając na uwadze dostosowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce do wzrastających potrzeb zdrowotnych populacji osób starszych, Ministerstwo Zdrowia prowadzi również aktualnie intensywne prace nad opracowaniem założeń ram strategicznych w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia, w ramach nowej perspektywy finansowania z funduszy unijnych na lata 2021–2027. Przedmiotowy dokument uwzględnia działania ukierunkowane na zapewnienie odpowiedniego wsparcia i opieki dla osób starszych i ich opiekunów w celu utrzymania niezależności osób starszych umożliwiającej im jak najdłuższe funkcjonowanie w ich środowisku lokalnym. Zakładane działania obejmują m.in. poprawę dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w warunkach domowych, rozwój opieki dziennej zlokalizowanej blisko miejsca zamieszkania, poszerzenie wachlarza usług z zakresu telemedycyny czy też wsparcie środowiskowe opiekunów nieformalnych.

Jedną z głównych grup docelowych planowanych działań są osoby starsze z zaburzeniami otępiennymi i innymi przewlekłymi chorobami mózgu skutkującymi zaburzeniami pamięci oraz opiekunowie. Specyfika tych chorób sprawia, że dostępne formy stacjonarnej opieki zdrowotnej w Polsce nie są dostosowane do potrzeb tej grupy pacjentów. Ze względu na postępujący charakter objawów w chorobach otępiennych, objęcie pacjenta całodobową opieką instytucjonalną poza znajomym dla niego otoczeniem niejednokrotnie może wzmacniać objawy chorobowe, przyspieszając tym samym postęp choroby. W związku z powyższym założenia strategii deinstytucjonalizacji przewidują poprawę dostępności opieki domowej i dziennej dla tych pacjentów oraz zapewnienie wsparcia środowiskowego dla ich opiekunów.

Dodatkowo pragnę także zaznaczyć, że w ramach wprowadzanej reformy systemu ochrony zdrowia psychicznego, na mocy § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 852, z późn. zm.), świadczeniodawca prowadzący centrum zdrowia

psychicznego udziela konsultacji i porad w niezbędnym zakresie dla świadczeniobiorców z rozpoznaniem choroby otępiennej. W ramach tego obowiązku świadczeniodawca umożliwia zapewnienie odpowiedniej konsultacji z lekarzem specjalistą udzielającym świadczeń w centrum zdrowia psychicznego.

Mając na uwadze powyższe pragnę wyrazić nadzieję, że podejmowane i zaplanowane przez Ministerstwo Zdrowia działania na rzecz osób starszych z problemami psychicznymi i zaburzeniami otępiennymi wpłyną na dostosowanie systemu ochrony zdrowia do potrzeb i oczekiwań wzrastającej grupy pacjentów w starszym wieku, obejmujące w szczególności rozwój form środowiskowej opieki zdrowotnej dedykowanej tej grupie pacjentów, co pozwoli przyczynić się do poprawy zdrowia i jakości życia związanej ze zdrowiem oraz utrzymania jak najdłuższej samodzielności w ich środowisku rodzinnym i społecznym tych osób.

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Waldemar Kraska

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/